

ГЛАВЕН ПРОКУРОР
НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

София, 02.12. 1998 г.

Образуван К.Д. № 9386/98 г.
№ 35/98
Възникнал делото на Г.И. Младоров
Доклад на Дружеството
на адвокатите на 10.12.98 г.

ДО
КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ТУК

И С К А Н Е

ОТ ГЛАВНИЯ ПРОКУРОР
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ОТНОСНО: обявяване противоконституционността на § 31, т.2, б."б"
/в частта му, с която се създава нова т.7 в чл.655, ал.2/,
§ 31, т.3 от Закона за изменение и допълнение на
Търговския закон /обн.-ДВ,бр.70 от 1998 г./ и § 58 от
Преходните и заключителни разпоредби на ЗИДТЗ
/обн.-ДВ,бр.70 от 1998 г./

ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

С § 31, т.2, б."б" от Закона за изменение и допълнение на Търговския закон /обн.-ДВ,бр.70 от 1998 г./ е създадена нова т.7 в ал.2 на чл.655 от ТЗ, която гласи: "7. да бъде включен в утвърден от министъра на правосъдието и правната евроинтеграция и обнародван в "Държавен вестник" списък на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици".

С § 31, т.3 от същия закон се изменя ал.3 на чл.655 от ТЗ, както следва: "Министърът на правосъдието и правната евроинтеграция изключва от списъка по ал.2, т.7 лицата, за които е установено, че извършват нарушения във връзка с дейността им като синдици. Тези промени се обнародват в "Държавен вестник"."

§ 58 от Преходните и заключителни разпоредби на същия закон гласи:

§ 58./1/ В двумесечен срок от влизането в сила на този закон министърът на правосъдието и правната евроинтеграция утвърждава и обнародва в "Държавен вестник" списъка на лицата, които могат да бъдат назначавани от съда за синдици.

/2/ Списъкът по ал.1 може да се допълва по всяко време.

/3/ министърът на правосъдието и правната евроинтеграция е длъжен да изпрати на всички окръжни съдилища списъка по ал.1 с посочване на адресите и специалността на утвърдените синдици.

/4/ Лице, което е назначено за синдик или за временен синдик по заварено от този закон производство по несъстоятелност, се освобождава от съда в срок не по-дълъг от един месец след обнародването на списъка в "Държавен вестник", ако не е включено в списъка по ал.1. В същия срок съдът е длъжен да назначи на мястото на освободения синдик или временен синдик лице измежду посочените в списъка по ал.1".

Предвиденото с новата т.7 от чл.655, ал.2 от ТЗ правомощие на министъра на правосъдието и правната евроинтеграция да утвърждава списък на лицата, които могат да бъдат назначавани за синдици, е противоконституционно поради следното:

I. ПРОТИВОРЕЧИЕ С ЧЛ.8 И ЧЛ.117, АЛ.2 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА

Производството по несъстоятелност е съдебно производство. В него съдът осъществява както чисто правораздавателни, така и административно-охранителни функции. /В този смисъл и: В.Таджер, "Несъстоятелност по Търговския закон", 1 изд., стр.83 и сл./ При осъществяването и на двата вида функции съдът следва да е независим и да се ръководи само от закона /чл.117, ал.2 от Конституцията/. Израз на административно-охранителната функция на съда са правомощията му да назначава и освобождава временния синдик и синдика /чл.630, ал.1, т.3, чл.656, чл.657, чл.666 и чл.667 от ТЗ/. Чрез забраната да се назначават за синдици или временни синдици лица, неключени в списък, утвърден от министъра на правосъдието и правната евроинтеграция, се ограничава преценката на съда кого да назначи за синдик или временен синдик, което представлява недопустима намеса на орган на изпълнителната власт във функциите на орган на съдебната власт.

II. ПРОТИВОРЕЧИЕ С ЧЛ.19, АЛ.1 И 2 ОТ КОНСТИТУЦИЯТА:

Съдът назначава по своя преценка само временния синдик, а синдика - по предложение на първото събрание на кредиторите /чл.656 и чл.672, т.2 от ТЗ/ или на събранието на кредиторите, което може да предлага и замяната му /чл.677, ал.1, т.3 и 4 от ТЗ/. Кредиторите на несъстоятелния /или поне част от тях/ също са търговци /чл.608, ал.2 и чл.625 от ТЗ/. Предприетите от тях действия за удовлетворяване на вземанията им /вкл.подаването на молба за откриване на производство по несъстоятелност и участието им в събранието на кредиторите/ са част от стопанската им дейност. С посочените изменения на търговския закон кредиторите на несъстоятелния са ограничени в преценката си кого да изберат и предложат на съда за синдик, като трябва да съобразят волята си с извършената преди това преценка на министъра на правосъдието и правната евроинтеграция кого да включи в съответния списък. По този начин орган на изпълнителната власт недопустимо се намесва и във формирането на свободната воля на стопанските субекти, което противоречи на посочените разпоредби от Конституцията.

На второ място, възможно е длъжникът да е еднолично държавно търговско дружество. Правомощията на държавата като собственик на капитала в тези случаи се осъществяват от орган на изпълнителната власт - Министерският съвет или определен от него орган /чл.106 от Конституцията, § 16, ал.1 от ПЗР на ЗППДОБП, чл.3 от ПРУПСДП/. Т.е., изпълнителната власт в Република България може едновременно да осъществява правомощията на собственик на капитала в едно търговско дружество и да влияе върху процеса на назначаване на синдик на това дружество, което я поставя в неравноправно привилегировано положение в сравнение с всички други собственици на капитала на несъстоятелни търговски дружества, в противоречие с чл.19, ал.2 от Конституцията, който се отнася и за държавата като частен собственик /в този смисъл и Решение № 19 от 21.12.1993 г. по к.д.№ 11/93 г. на Конституционния съд/.

Противоконституционността на § 31, т.1, б."б" от ЗИДТЗ /в частта му, с която се създава нова т.7 в чл.655, ал.2 от ТЗ/ обуславя и противоконституционността на § 31, т.3 от ЗИДТЗ и § 58 от ПЗР на същия закон, тъй като те са

4.

свързани с първото от посочените изменения и самостоятелното им съществуване е безпредметно.

§ 31, т.3 от ЗИДТЗ противоречи на Конституцията и на самостоятелни основания. На първо място, оправомощава се орган на изпълнителната власт да извършва преценка дали съответните лица извършват нарушения в дейността си като синдици, което е суверенно правомощие на съда /чл.657, ал.2 и чл.663, ал.1 от ТЗ/. Това противоречи на принципите за разделение на властите и за независимостта на съдебната власт - чл.8 и чл.117, ал.2 от Конституцията. На второ място, предвидено е министърът да осъществява това свое правомощие по собствено усмотрение, без да са поставени никакви изисквания относно реда за установяване на нарушенията и без да е предвидена възможност за засегнатите лица да изложат своите доводи относно твърдяните нарушения и да посочат доказателства в тази насока, което противоречи на принципа, прогласен в чл.56 от Конституцията.

§ 58, ал.4 от ПЗР на ЗИДТЗ също противоречи на Конституцията на самостоятелно основание, тъй като не предвижда възможност за събранието на кредиторите да даде предложение или поне становище относно лицето, което ще бъде назначено за синдик - противоречие с чл.56 от Конституцията.

Поради изложеното и на основание чл.149, ал.1, т.2 и чл.150 от Конституцията на Република България и чл.16 и чл.17, ал.1 от Закона за Конституционния съд отправям следното

И С К А Н Е :

ДА УСТАНОВИТЕ ПРОТИВОКОНСТИТУЦИОННОСТТА НА:

§ 31, т.2, б."б" от Закона за изменение и допълнение на Търговския закон /обн.- ДВ,бр.70 от 1998 г./ в частта му, с която се създава нова т.7 в чл.655, ал.2 от Търговския закон;

§ 31, т.3 от Закона за изменение и допълнение на Търговския закон /обн.-ДВ,бр.70 от 1998 г./;

§ 58 от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Търговския закон /обн.-ДВ,бр.70 от 1998 г./.

Съгласно чл.18, ал.2, т.3 от ПОДКС соча като заинтересувани страни по делото: Народното събрание на Република България, Върховният касационен съд на Република България, Върховният административен съд и министърът на правосъдието и правната евроинтеграция.

1
На основание чл.18, ал.3 от ПОДКС моля от Министерството на правосъдието и правната евроинтеграция да се изискат като писмени доказателства по делото заверени преписи от: всички писма, изпратени от посоченото Министерство до държавни органи или институции или други лица, с които се иска посочване на лица, предлагани за включване в списъка по чл.655, ал.2, т.7 от ТЗ; всички постъпили в посоченото Министерство отговори на такива писма; утвърденият от министъра на правосъдието и правната евроинтеграция списък и заповедта за утвърждаването му.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Иван Татарчев/
1

СТ/